TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2006. gada 9. martā *

Lieta C-293/04

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Gerechtshof te Amsterdam* (Nīderlande) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2004. gada 14. jūnijā un Tiesā reģistrēts 2004. gada 9. jūlijā, tiesvedībā

Beemsterboer Coldstore Services BV

pret

Inspecteur der Belastingdienst — Douanedistrict Arnhem.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši J. Makarčiks [*J. Makarczyk*] (referents), R. Šintgens [*R. Schintgen*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] un Dž. Arestis [*G. Arestis*],

* Tiesvedības valoda — holandiešu.

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Beemsterboer Coldstore Services BV* vārdā — Jans van Nouhaiss [*Jan van Nouhuys*], *advocaat*,

— *Inspecteur der Belastingdienst — Douanedistrict Arnhem* vārdā — H. Fainjhards [*G. Wijngaard*], pārstāvis,

— Nīderlandes valdības vārdā — H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*] un K. Viselsa [*C. Wissels*], pārstāves,

— Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kuram palīdz Dž. Albencio [*G. Albenzio*], *avvocato dello Stato*,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — K. Lūiss [*X. Lewis*], pārstāvis, kuram palīdz F. Taitshāfers [*F. Tuytschaever*], *avocat*,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 8. septembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta interpretāciju Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulā (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas muitas kodeksa izveidi (OV L 302, 1. lpp.; turpmāk tekstā "Muitas kodekss") gan tā sākotnējā redakcijā, gan redakcijā, kas noteikta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 16. novembra Regulu (EK) Nr. 2700/2000 (OV L 311, 17. lpp.).

2 Šie jautājumi ir uzdoti prāvā starp sabiedrību, kas dibināta saskaņā ar Nīderlandes tiesībām, *Beemsterboer Coldstore Services BV* (turpmāk tekstā — "*Beemsterboer*") un *Inspecteur der Belastingdienst — Douanedistrict Arnhem* (Arnemas muitas iecirkņa vadītājs, turpmāk tekstā — "Inspektors") par ievedmuitas nodokļa vēlāku piedziņu.

Atbilstošās tiesību normas

Muitas kodekss

3 Muitas kodeksa 220. panta sākotnējā redakcija nosaka:

"1. Ja muitas parāda rezultātā radusies muitas nodokļa summa nav iegrāmatota saskaņā ar 218. un 219. pantu vai iegrāmatota zemākā apjomā nekā pēc likuma

uzliekamā muitas nodokļa summa, tad nodokļa summa, kas jāsedz vai kas paliek vēl nesegta, iegrāmatojama divu dienu laikā pēc dienas, kurā muitas dienesti ir noskaidrojuši lietas apstākļus un ir gatavi aprēķināt pēc likuma maksājamo muitas nodokļa summu un noteikt parādnieku (vēlāka iegrāmatošana). Šis termiņš var tikt pagarināts saskaņā ar 219. pantu.

2. Izņemot gadījumus, kas minēti 217. panta 1. punkta otrajā un trešajā ievilkumā, vēlāku iegrāmatošanu nedrīkst izdarīt, ja:

[..]

b) pēc likuma apliekamā muitas nodokļa summa kļūdaini iegrāmatota muitas dienestu kļūdas dēļ, kuru attaisnojošu iemeslu dēļ nav varējusi atklāt persona, kas atbild par samaksu, ja pēdējā rīkojusies labticīgi un ievērojusi visus spēkā esošos noteikumus par muitas deklarāciju;

[..]."

4 Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir grozīts 2000. gada 19. decembrī ar Regulu Nr. 2700/2000 un tagad skan šādi:

"likumā noteiktā, bet nesamaksātā nodokļa summa nav bijusi iegrāmatota muitas dienestu kļūdas dēļ, kuru par maksājumu atbildīgā persona praktiski nav varējusi

konstatēt, šī persona ir rīkojusies labā ticībā un izpildījusi visus spēkā esošo tiesību aktu noteikumus attiecībā uz muitas deklarāciju.

Ja preču preferenciālais statuss ir noteikts, pamatojoties uz administratīvās sadarbības sistēmu, kas ietver trešās valsts dienestus, tad šo dienestu izdots sertifikāts, ja tas izrādītos nepatiess, būtu kļūda, ko nevarētu praktiski konstatēt punkta pirmās daļas nozīmē.

Nepareizi izdots sertifikāts tomēr nav kļūda, ja sertifikāts pamatojas uz eksportētāja nepareizi sniegtiem faktiem, izņemot gadījumus, kad ir acīmredzams, ka izdevēji dienesti ir bijuši informēti vai ka tiem ir bijis jābūt informētiem, ka preces neatbilst nosacījumiem, kas jāievēro, lai tiem varētu noteikt preferenciālu režīmu.

Parādnieks var pamatot savu labo ticību, ja spēj parādīt, ka attiecīgo tirdzniecības darbību laikā ir ar pietiekamu rūpību pūlējies nodrošināt, lai visi preferenču [preferenciālā] režīma nosacījumi būtu izpildīti.

Parādnieks tomēr nevar pamatot savu labo ticību, ja Eiropas Komisija *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* ir publicējusi paziņojumu, kurā konstatēts, ka ir pamats šaubām par to, vai saņēmēja valsts pareizi piemēro preferenču [preferenciālo] režīmu".

Līgums par brīvu tirdzniecību un tirdzniecības jautājumiem starp Eiropas Kopienu un Igaunijas Republiku

5 Līgums par brīvu tirdzniecību un tirdzniecības jautājumiem starp Eiropas Kopienu, Eiropas Atomenerģijas kopienu un Eiropas Ogļu un tērauda kopienu, no vienas

puses, un Igaunijas Republiku, no otras puses, parakstīts 1994. gada 18. jūlijā (OV L 373, 2. lpp.; turpmāk tekstā — "Brīvās tirdzniecības līgums" ietver 3. protokolu par jēdziena "noteiktas izcelsmes izstrādājumi" definīciju un administratīvās sadarbības metodēm; tas ir grozīts ar Eiropas Kopienu un Igaunijas Republikas Kopīgās Komisijas 1997. gada 6. marta lēmumu Nr. 1/97 (OV L 111, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "3. protokols").

6 3. protokola 16. panta ar nosaukumu "Vispārīgas prasības" 1. punkts, kurš ir iekļauts V sadaļā, kas attiecas uz izcelsmes apliecinājumiem, nosaka:

"1. Ievedot Igaunijā Kopienas izcelsmes izstrādājumus un ievedot Kopienā Igaunijas izcelsmes izstrādājumus, piemēro šo nolīgumu, ja iesniedz:

a) [..] pārvadājumu sertifikātu EUR.1 (turpmāk tekstā — "sertifikāts EUR.1"), kura paraugs ir III pielikumā;

[..]".

7 Minētā protokola 17. pantā, kura virsraksts ir "Pārvadājumu sertifikāta EUR.1 izdošanas procedūra", ietverts šāds 3. punkts:

"Eksportētājam, kurš iesniedz pieteikumu [..] sertifikāta EUR.1 saņemšanai, jābūt gatavam pēc tās eksportētājvalsts muitas darbinieku pieprasījuma, kurā izdots [..] sertifikāts EUR.1, jebkurā laikā uzrādīt visus attiecīgos dokumentus, kas apliecina

attiecīgo izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu, kā arī atbilstību šā protokola prasībām."

8 Šī paša protokola 28. panta, kura virsraksts ir "Izcelsmes apliecinājuma un apstiprinošo dokumentu saglabāšana", 1. punkts paredz:

"Eksportētājs, kurš iesniedzis pieteikumu [..] sertifikātu EUR.1 saņemšanai, 17. panta 3. punktā minētos dokumentus saglabā vismaz trīs gadus."

9 3. protokola 32. pants, kura virsraksts ir "Izcelsmes apliecinājumu pārbaude", paredz:

"1. Izcelsmes apliecinājumu pēcmuitošanas pārbaudi veic izlases kārtā vai arī gadījumos, kad importētājvalsts muitas dienestam rodas pamatotas šaubas par šādu dokumentu autentiskumu, attiecīgo izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu vai citu šā protokola prasību izpildi.

[..]

3. Pārbaudi veic eksportētājvalsts muitas dienesti. Šajā nolūkā tiem ir tiesības prasīt jebkurus pierādījumus un pārbaudīt jebkādus eksportētāja pārskatus vai veikt citas vajadzīgās pārbaudes."

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

10 1997. gadā *Hoogwegt International BV* (turpmāk tekstā — *"Hoogwegt"*) nopirka no Igaunijas uzņēmuma *AS Lacto Ltd* (turpmāk tekstā — *"Lacto"*) sviesta partiju. Ievedot to Nīderlandē, muitas ekspeditorsabiedrība *Beemsterboer* deklarēja šo partiju *Hoogwegt* uzdevumā. Igaunija tika uzrādīta kā izcelsmes valsts precēm, kuras, piemērojot preferenciālo tarifu, ar to tika laistas brīvā apritē, pamatojoties uz minēto Brīvās tirdzniecības līgumu. Lai pierādītu sviesta izcelsmi, katrai muitas deklarācijai tika pievienots pārvadājumu sertifikāts EUR.1, kuru pēc *Lacto* pieteikuma ir izdevuši Igaunijas muitas dienesti.

11 2000. gada martā, pamatojoties uz norādēm par krāpšanu sviesta tirdzniecībā starp Eiropas Savienību un Igauniju, Eiropas Kopienu Komisijas izveidota delegācija sadarbībā ar valsts muitas dienestiem veica atbilstošu pārbaudi.

12 Izmeklēšanas laikā tika noskaidrots, ka *Lacto* nav saglabājusi oriģinālos dokumentus, kas pierāda izvestā sviesta izcelsmi.

13 Ar 2000. gada 14. jūlija lēmumu Tallinas (Igaunija) Muitas inspekcija pasludināja sertifikātus EUR.1 par nederīgiem un tos anulēja. Pēc *Lacto* sūdzības Igaunijas muitas dienestam lēmums par šo sertifikātu anulēšanu tika atzīts par spēkā neesošu formālu iemeslu dēļ.

14 Tā kā sviesta izcelsme nevarēja tikt noteikta, Nīderlandes muitas dienesti uzsāka vēlākas piedziņas no *Beemsterboer* procedūru. Pēc tam, kad tika noraidīta sūdzība par lēmumu par piedziņu, *Beemsterboer* iesniedza prasības pieteikumu iesniedzējtiesā.

15 Šādos apstākļos *Gerechtshof te Amsterdam* (Amsterdamas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai trīs prejudiciālus jautājumus.

"1) Vai [..] [Muitas kodeksa] 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta jauno redakciju var piemērot gadījumā, kad muitas parāds ir radies un tā piedziņa notikusi pirms šīs normas stāšanās spēkā?

2) Ja uz pirmo jautājumu tiek atbildēts apstiprinoši, vai pārvadājumu sertifikāts EUR.1, par kuru nevar konstatēt, ka tas faktiski ir nepareizs, jo to preču izcelsmi, par kurām ir izdots sertifikāts, pēcmuitošanas pārbaudē nevarēja apstiprināt, bet precēm tikai šī iemesla dēļ ir liegts preferenciālais režīms, ir "nepareizi izdots sertifikāts", kā tas noteikts [..] [Muitas kodeksa] jaunās redakcijas 220. panta 2. punkta b) apakšpunktā, un, ja tā nav, vai attiecīgā persona var pamatoti atsaukties uz šo normu?

3) Ja uz otro jautājumu tiek atbildēts apstiprinoši, kam ir pierādīšanas pienākums attiecībā uz to, ka sertifikāts balstās uz eksportētāja nepareizi sniegtām ziņām, vai arī kuram ir jāpierāda, ka izdevējiestādes acīmredzami zināja vai arī tām bija jāzina, ka preces neatbilst preferenciālā režīma piemērošanas priekšnoteikumiem?

4) Ja uz pirmo jautājumu tiek atbildēts noliedzoši, vai attiecīgā persona var pamatoti atsaukties uz [..] [Muitas kodeksa] 220. panta 2. punkta ievada un b) apakšpunkta redakciju, kas bija spēkā līdz 2000. gada 19. decembrim, gadījumā, ja vēlāk nav iespējams pārliecināties, ka muitas dienesti sertifikātu EUR.1 tā izdošanas brīdī izdeva pamatoti un pareizi?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

16 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa Tiesai jautā, vai Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkts tā Regulas Nr. 2700/2000 redakcijā ir piemērojams muitas parādam, kas ir radies un kura piedziņa ir notikusi pirms minētās regulas stāšanās spēkā.

17 Nīderlandes valdība, Inspektors un Itālijas valdība uzskata, ka uz šo jautājumu ir jāatbild noliedzoši. Atsaucoties uz Kopienu tiesību materiāli tiesiskajām normām par noteikumu piemērošanu laikā, Nīderlandes valdība apgalvo, ka Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir parasta materiāli tiesiska norma un tāpēc tai nav atpakaļejoša spēka. Itālijas valdība uzskata, ka Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta jaunā redakcija attiecas tikai uz parādiem, kas ir radušies pēc 2000. gada 19. decembra, kad stājās spēkā Regula Nr. 2700/2000.

18 Komisija piedāvā atbildēt uz pirmo jautājumu apstiprinoši un norāda, ka normu, ar kurām tika papildināts Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkts,

atbilstoši Regulas Nr. 2700/2000 projektos minētajiem iemesliem mērķis bija drīzāk precizēt tā tekstu, lai palielinātu tiesisko drošību, nevis to grozītu. *Beemsterboer* uzskata, ka Muitas kodeksa 220. panta jaunā redakcija vienīgi izskaidro tiesību normu, kas pastāvēja pirms 2000. gada 19. decembra, un tātad tā ir piemērojama ar atpakaļejošu spēku.

19 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru procesuālajiem noteikumiem parasti ir jāattiecas uz visām izskatāmajām prāvām no noteikumu stāšanās spēkā brīža (skat. it īpaši 1993. gada 6. jūlija spriedumu apvienotajās lietās C-121/91 un C-122/91 *CT Control* (Roterdama) un *JCT Benelux*/Komisija, *Recueil*, I-3873. lpp., 22. punkts; 1999. gada 7. septembra spriedumu lietā C-61/98 *De Haan*, *Recueil*, I-5003. lpp., 13. punkts; 2002. gada 14. novembra spriedumu lietā C-251/00 *Illumitrónica*, *Recueil*, I-10433. lpp., 29. punkts, un 2004. gada 1. jūlija spriedumu apvienotajās lietās C-361/02 un C-362/02 *Tsapalos* un *Diamantakis*, Krājums, I-6405. lpp., 19. punkts).

20 Šajā sakarā ir jāatzīst, ka, tā kā Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkts nosaka nosacījumus, kuros par nodokļu samaksu atbildīgā persona ir atbrīvota no vēlākas ievedmuitas samaksas, ja ir notikusi muitas dienestu kļūda, tā ir materiālo tiesību norma. Tātad minēto normu principā nevar piemērot attiecībā uz gadījumiem, kas notikuši pirms tās stāšanās spēkā.

21 Katrā ziņā Kopienu materiālo tiesību normas izņēmuma kārtā var tikt interpretētas tā, ka tās attiecas uz gadījumiem, kas notikuši pirms to stāšanās spēkā, ja no to teksta, mērķa vai uzbūves skaidri izriet, ka tām piemīt šāda iedarbība (skat. 1981. gada 12. novembra spriedumu apvienotajās lietās no 212/80 līdz 217/80 *Salumi* u.c., *Recueil*, 2735. lpp., 9. punkts; 1993. gada 15. jūlija spriedumu lietā C-34/92 *GruSa Fleich*, *Recueil*, I-4147. lpp., 22. punkts, un 2002. gada 24. septembra spriedumu apvienotajās lietās C-74/00 P un C-75/00 P *Falck* un *Acciaierie di Bolzano*/Komisija, *Recueil*, I-7869. lpp., 119. punkts).

22 Jāatzīmē, ka no Regulas Nr. 2700/2000 vienpadsmitā apsvēruma izriet, ka Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta grozījuma mērķis ir definēt jēdzienus "muitas dienestu kļūda" un "par maksājumu atbildīgās personas laba ticība" saistībā ar preferenciālo režīmu. Tātad, neveicot izmaiņas pēc būtības, minētā panta mērķis ir izskaidrot minētos terminus, kuri jau bija ietverti 220. panta sākotnējā redakcijā un kuri jau ir precizēti Tiesas judikatūrā (skat. it īpaši 1996. gada 14. maija spriedumu apvienotajās lietās C-153/94 un C-204/94 *Faroe Seafood* u.c., *Recueil*, I-2465. lpp., 92. un 97. punkts; 2000. gada 19. oktobra spriedumu lietā C-15/99 *Sommer*, *Recueil*, I-8989. lpp., 35.–37. punkts; 2001. gada 11. oktobra rīkojumu lietā C-30/00 *William Hinton & Sons*, *Recueil*, I-7511. lpp., 68.–73. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Illumitrónica*, 42. un 43. punkts).

23 Tātad ir jāatzīst, ka Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta jaunā redakcija būtībā ir interpretējoša un tā ir jāpiemēro attiecībā uz gadījumiem, kas notikuši pirms tās stāšanās spēkā.

24 Tomēr šādi atzītas materiālo tiesību normas sekas nedrīkst ietekmēt Kopienas pamatprincipus, īpaši tiesiskās drošības un tiesiskās paļāvības principus, atbilstoši kuriem Kopienu likumdošanai ir jābūt skaidrai un paredzamai tām personām, uz kurām tā attiecas (skat. šajā nozīmē iepriekš minēto spriedumu lietā *Salumi* u.c., 10. punkts; 1982. gada 10. februāra spriedumu lietā 21/81 *Bout*, *Recueil*, 381. lpp., 13. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā *GruSa Fleisch*, 22. punkts, un 2005. gada 26. aprīļa spriedumu lietā C-376/02 "Goed Wonen", Krājums, I-3445. lpp., 33. punkts).

25 Šajā sakarā ir jāatzīmē, pirmkārt, ka no Parlamenta un Padomes piedāvāto grozījumu Regulā (EK) Nr. 2913/92 labotā priekšlikuma 1. panta un paskaidrojuma

[dokumenta galīgā redakcija *COM*(99) 236] izriet, ka Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta jaunajai redakcijai ir jāpalielina tiesiskā drošība, sadalot risku starp importētāju un sistēmu un precizējot muitas dienestu pienākumus. Otrkārt, kā ģenerāladvokāte apgalvo secinājumu 32. punktā, jaunā redakcija pastiprina tirgus dalībnieku tiesiskās paļāvības aizsardzību pret muitas dienestu kļūdām saistībā ar preferenciālo statusu precēm no trešajām valstīm.

26 Tādējādi ne tiesiskās drošības princips, ne tiesiskās paļāvības princips neaizliedz piemērot šo normu gadījumos, kas notikuši pirms tās stāšanās spēkā.

27 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkts tā Regulas Nr. 2700/2000 redakcijā ir piemērojams attiecībā uz muitas parādu, kas ir radies un kura vēlāka piedziņa ir notikusi pirms minētās regulas stāšanās spēkā.

Par otro jautājumu

28 Otrais jautājums sastāv no divām daļām. Ar šī jautājuma pirmo daļu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai tad, ja pēcmuitošanas pārbaudē vairs nevar tikt apstiprināta preču izcelsme, par kurām ir izdots sertifikāts EUR.1, šis sertifikāts ir uzskatāms par

"nepareizi izdotu sertifikātu" Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē un, ja tā nav, vai attiecīgā persona var pamatoti atsaukties uz šo normu?

29 Ievadā ir jāatzīmē, ka no 3. protokola normām izriet, ka Kopienu vai Igaunijas izcelsmes produkti var baudīt līgumā noteikto preferenciālo režīmu, uzrādot sertifikātu EUR.1, kas pierāda šo izcelsmi.

30 Tātad atbilstoši minētā protokola 32. pantam ir iespējams uzsākt izcelsmes pierādījumu pēcmuitošanas pārbaudi, ja importētājas valsts muitas dienestiem ir pamatotas šaubas par dokumentu autentiskumu, attiecīgo produktu noteiktās izcelsmes statusu vai citu šī protokola prasību izpildi.

31 No lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu izriet, ka pēcmuitošanas pārbaudē *Lacto* noskaidrojās, ka tā nav saglabājusi oriģinālos dokumentus, kas pierāda attiecīgo produktu izcelsmi, un ka, pamatojoties uz pieejamo informāciju, nevar konstatēt izvestā sviesta izcelsmi.

32 Šajā sakarā Tiesa ir jau nospriedusi, ka pēcmuitošanas pārbaudes mērķis ir pārbaudīt iepriekš izsniegtajā sertifikātā EUR.1 norādīto izcelsmes apliecinājumu (1993. gada 7. decembra spriedums lietā C-12/92 *Huygen* u.c., *Recueil*, I-6381. lpp., 16. punkts, un 1997. gada 17. jūlija spriedums lietā C-97/95 *Pascoal & Filhos*, *Recueil*, I-4209. lpp., 30. punkts).

33 Par samaksu atbildīgā persona savu tiesisko paļāvību uz sertifikāta EUR.1 spēkā esamību nevar balstīt uz to, ka dalībvalsts muitas dienesti ir to sākotnēji izdevuši, jo šo dienestu pirmais akcepts deklarācijām nav šķērslis veikt vēlākas pārbaudes (iepriekš minētais spriedums lietā *Faroe Seafood* u.c., 93. punkts).

34 Ja pēcmuitošanas pārbaudē neapstiprinās sertifikātā EUR.1 norādītā preces izcelsme, ir jāsecina, ka tās izcelsme ir nezināma un ka tādējādi sertifikāts EUR.1 ir izdots un preferenciālais tarifs ir piešķirts kļūdaini (iepriekš minētais spriedums lietā *Huygen* u.c., 17. un 18. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Faroe Seafood* u.c., 16. punkts).

35 Tādējādi uz otrā jautājuma pirmo daļu ir jāatbild, ka, ja pēcmuitošanas pārbaudē nevar apstiprināt preces izcelsmi, kas norādīta sertifikātā EUR.1, minētais sertifikāts ir jāuzskata par "nepareizi izdotu" Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta, kas grozīts ar Regulu Nr. 2700/2000, nozīmē.

36 Ņemot vērā atbildi uz otrā jautājuma pirmo daļu, nav jāatbild uz šī jautājuma otro daļu.

Par trešo jautājumu

37 Trešais jautājums attiecas uz Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta trešo daļu tādā redakcijā, kāda izriet no Regulas Nr. 2700/2000.

38 Pirmkārt, iesniedzējtiesa vēlas zināt, kam ir pierādīšanas, ka sertifikāts balstās uz eksportētāja nepareizi sniegtām ziņām, pienākums.

39 Šajā sakarā ir jāatzīst, ka saskaņā ar tradicionālajiem pierādīšanas pienākuma sadales noteikumiem muitas dienestiem, kas grib pamatot vēlāku piedziņu ar Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta trešās daļas ievadu, ir pienākums, pamatojot savu prasību, iesniegt pierādījumus, ka sertifikāti ir izdoti nepareizi tāpēc, ka eksportētājs ir sniedzis nepareizus faktus.

40 Tomēr no valsts tiesas lēmumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu konstatētā izriet, ka šajā lietā muitas dienestiem nebija iespējams pierādīt, vai sertifikāta EUR.1 izdošanai sniegtā informācija bija pareiza, jo eksportētājs nav saglabājis pierādošos dokumentus, neievērojot 3. protokola 28. panta 1. punktā noteikto pienākumu saglabāt atbilstošos dokumentus, kas pierāda attiecīgo produktu izcelsmi, vismaz trīs gadus.

41 Tomēr līgumattiecībās tirgus dalībniekam ir jāveic nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātos pret vēlākas piedziņas risku (iepriekš minētais spriedums lietā *Pascoal & Filhos*, 60. punkts).

42 Turklāt, lai sasniegtu pēcmuitošanas pārbaudes mērķi — pārbaudīt sertifikāta EUR.1 autentiskumu un pareizību, šajā lietā parādniekam ir jāpierāda, ka šis trešās valsts iestāžu izdotais sertifikāts pamatojas uz pareizi sniegtiem faktiem.

43 Katrā ziņā ir skaidrs, ka Eiropas Kopienai nav jāuzņemas atbildība par importētāju piegādātāju prettiesiskas rīcības negatīvajām sekām (iepriekš minētais spriedums lietā *Pascoal & Filhos*, 59. punkts).

44 Otrkārt, iesniedzējtiesa vēlas zināt, kuram ir jāpierāda, ka muitas dienesti, kas izsniedza sertifikātu EUR.1, acīmredzami zināja vai arī tiem bija jāzina, ka preces neatbilst preferenciālā režīma piemērošanas noteikumiem.

45 Šajā sakarā pietiek konstatēt, ka tam, kurš atsaucas uz Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta trešās daļas noslēgumā noteikto izņēmumu, ir jāuzņemas pienākums pierādīt, ka dienesti, kas izdeva minēto sertifikātu, acīmredzami zināja vai tiem bija jāzina, ka preces neatbilst preferenciālā režīma piemērošanas noteikumiem.

46 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka tam, kurš atsaucas uz Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta trešo daļu, kas ir grozīta ar Regulu Nr. 2700/2000, ir pienākums iesniegt pierādījumus, kas nepieciešami tā prasību pamatojumam. Tādējādi muitas dienestiem, kas vēlākas piedziņas veikšanai grib atsaukties uz minēto Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta trešās daļas ievadu, būtībā ir jāpierāda, ka nepareizs sertifikāts ir izdots tāpēc, ka eksportētājs sniedza nepareizus faktus. Tomēr, ja muitas dienesti vienīgi eksportētāja nolaidības dēļ nevar pierādīt, ka sertifikāts EUR.1 ir izdots, pamatojoties uz eksportētāja nepareizi vai pareizi sniegtajiem faktiem, tad par samaksu atbildīgajai personai ir jāpierāda, ka trešās valsts iestāžu izdotais minētais sertifikāts pamatojas uz pareizi sniegtiem faktiem.

Par ceturto jautājumu

47 Ņemot vērā uz pirmo jautājumu sniegto atbildi, uz ceturto jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

48 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata prāvā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies saistībā ar apsvērumu iesniegšanu Tiesai, izņemot tos, kuri radušies minētajiem lietas dalībniekiem, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) **220. panta 2. punkta b) apakšpunkts Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulā (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi, ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 16. novembra Regula (EK) Nr. 2700/2000, ir piemērojams muitas parādam, kas ir radies un piedzīts pirms minētās regulas stāšanās spēkā;**

2) **ja pārvadājuma sertifikātā EUR.1 norādītā preču izcelsme nav apstiprināma pēcmuitošanas pārbaudē, tad minētais sertifikāts ir uzskatāms par "nepareizi izdotu" Regulas Nr. 2913/92, ko groza Regula Nr. 2700/2000, 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē;**

3) **tam, kurš atsaucas uz Regulas Nr. 2913/92, ko groza Regula Nr. 2700/2000, 220. panta 2. punkta b) apakšpunktu, ir jāsniedz nepieciešamie pierādījumi, kas pamato tā prasības. Tādējādi muitas dienestiem, kas vēlākas piedziņas veikšanai grib atsaukties uz minēto Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta trešās daļas ievadu, būtībā ir jāpierāda, ka nepareizs sertifikāts ir izdots tāpēc, ka eksportētājs sniedzis nepareizus faktus. Tomēr, ja muitas dienesti vienīgi eksportētāja nolaidības dēļ nevar pierādīt, ka pārvadājumu sertifikāts EUR.1 ir izdots, pamatojoties uz eksportētāja nepareizi vai pareizi sniegtajiem faktiem, tad par nodokļu samaksu atbildīgajai personai ir jāpierāda, ka trešās valsts iestāžu izdotais minētais sertifikāts pamatojas uz pareizi sniegtiem faktiem.**

[Paraksti]